

DET DANSKE KLASSESAMFUND 28. december 2017

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Regeringen fører symbolpolitik med 'Danmark i balance'

Regeringen vil sikre et "Danmark i balance" med endnu en runde af udflytning af statslige arbejdspladser. Men samtidig sparer man på de kommunalt ansatte. Det kommer oveni en tid, hvor der har været en centralisering af uddannelsestilbuddene i Danmark.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Efter planen skal der i januar sættes navn på de statslige arbejdspladser, der i en ny runde skal flyttes. Ideen er i princippet god nok, selvom man både kan diskutere de økonomiske uhensigtsmæssigheder i beslutningerne i forhold til såvel høje engangsomkostninger som høje driftsomkostninger i forhold til eksempelvis mødeaktivitet mv. Det helt store problem ved regeringens udflytningsplaner er imidlertid, at det er en omgang hul symbolpolitik.

For det første sker udflytningen af arbejdspladserne samtidigt med, at regeringen fører en politik, hvor der spares i flertallet af kommunerne. I forhold til i dag vil den samlede effekt frem mod 2025 være en reduktion i den samlede offentlige beskæftigelse i 9 af 10 kommuner. Så med den ene hånd forsøger regeringen at holde hånden under de offentlige arbejdspladser i hele landet, men med den anden hånd tages en ordentlig luns af det kommunale beskæftigelsesgrundlag.

Regeringen udflyttede i første runde 3.900 arbejdspladser, men den kurs, der er lagt op til, vil fjerne 8.000 kommunale fuldtidsansatte frem til 2025. Blandt de 31 kommuner, der har fået tilført statslige arbejdspladser i første runde, vil der være en negativ samlet effekt i de 20 kommuner. De 11 kommuner, hvor der samlet set er tale om en positiv jobeffekt, ligger på en gevinst på mellem 17 og 285 job.

For det andet kommer udflytningerne af statslige arbejdspladser i en tid, hvor det uddannelsesmæssige Danmarkskort er langt mere centraliseret end for 20 år siden. Langt færre kommuner end i 1990'erne udbyder i dag enten en kort eller en mellemlang videregående uddannelse. Det er eksempelvis uddannelser til pædagog og sygeplejerske, men også uddannelser rettet imod det private erhvervsliv såsom inden for handel og teknik, der enten er lukket ned eller simpelthen ikke eksisterer. Andelen af kommuner, der udbyder en kort- eller mellemlang videregående uddannelse, er reduceret med henholdsvis 32 og 25 procent på de 20 år.

En uddannelsesinstitution er et enormt vigtigt stykke infrastruktur for en by og et område. Uddannelser i hele landet er med til at sikre, at virksomhederne lokalt kan rekruttere den fornødne arbejdskraft, og samtidig er institutioner fordelt bredt i hele landet også med til at sikre bedre muligheder for bosætning udenfor de store byer og Hovedstadsområdet, og for at flere unge kan få en god uddannelse.

Regeringen har i deres udflytningsplaner haft enormt stort fokus på at flytte arbejdspladser ud i landet. Meget polemik har gået på, om medarbejderne er flyttet med eller ej, og om stillingerne har kunnet besættes i tilstrækkeligt omfang. Når man flytter arbejdspladser til eksempelvis Hjørring, Ikast eller Rønne, så bør man også holde øje med, om der er de fornødne uddannelsesmuligheder. I alle tre tilfælde har kommunen mistet en uddannelsesinstitution. Pædagoger, sygeplejersker og skolelærere skal

uddannes i de områder, hvor der er behov for dem, og det samme gælder i forhold til de diplomingeniører, laboranter og finansøkonomer, der skal ud og arbejde i private virksomheder.

Debatten om en decentralisering af uddannelses tilbuddene er begyndt at røre på sig. Flere aktører har efterhånden stillet spørgsmålstejn ved den udvikling, vi har set de seneste årtier, hvor mange provinsbyer har måttet vinke farvel til sygeplejeuddannelsen eller læreruddannelsen.

Regeringens og Dansk Folkepartis massive besparelser på uddannelsesområdet betyder til næste år, at uddannelsesinstitutionerne skal spare over 2 mia. kr. sammenlignet med dengang i 2015, hvor der ikke var noget, der hed omprioriteringsbidrag eller grønthøsterbesparelser. Besparelserne betyder, at der næste år skal spares 2-4.000 kroner pr. studerende hvert år de næste par år på erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, og 6.000 kr. pr. studerende på landets gymnasier. Det er ikke en udvikling, der trækker i retning af, at det bliver lettere for institutionerne at lægge uddannelserne ud i landet.

Regeringen har omlagt bevillingssystemet, så der kommer et decentraliseringstilskud til de institutioner, der laver afdelinger uden for Hovedstadsområdet og de store byer. Der er dog tale om et mindre plaster på såret, når man ser på, hvor meget man har sparet, og hvor meget der skal spares de kommende 4 år.

Et Danmark i balance kommer ikke af at flytte rundt på nogle statslige arbejdspladser, når man samtidig sparer på den kommunale velfærd og på vores uddannelsessystem. En prioritering af den kommunale velfærd og uddannelsernes placering har stor betydning for den regionale udviklingspolitik. Derfor skal vi sikre et ordentligt grundlag for den kommunale velfærd og uddannelsesmuligheder i hele landet. Ellers kan vi ikke tage parolen om 'Et Danmark i balance' alvorligt.

Indlægget er bragt i Politiken d. 28. december 2017